

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2018, în privința inculpatei

Ghencea Virginia XXXXX,

Termenul de examinare,
instanța de fond: 23.07.2018 - 17.08.2018,
instanța de apel: 17.10.2018 - 04.12.2018,
instanța de recurs: 04.03.2019 - 03.04.2019.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 17 august 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Ghencea Virginia a fost condamnată în baza art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau exercita o anumită activitate.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani.

De la Ghencea Virginia s-au încasat cheltuieli judiciare în mărime de 752,26 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpata Ghencea Virginia, la începutul lunii martie a anului 2018, aflându-se în mun. Chișinău, urmărind scopul exploatarei sexuale comerciale a persoanei, prin înșelăciune, sub pretextul angajării la un lucru bine plătit în calitate de dereticătoare la un hotel din Cipru de Nord (Turcia), și prin abuz de poziție de vulnerabilitate a victimei, manifestată prin situația precară a acesteia din punct de vedere a supraviețuirii sociale, a recrutat-o pe XXXXX XXXXX, în scopul exploatarei sexuale comerciale a acesteia pe teritoriul Ciprului de Nord. Ulterior, obținând prin înșelăciune acordul a lui XXXXX XXXXX de a pleca la muncă în Cipru de Nord, continuând realizarea intenției de transportare a victimei în țara de destinație, i-a solicitat ultimei să-i transmită copia pașaportului ei național în vederea rezervării biletului avia pe numele său.

La 03 aprilie 2018, acționând în vederea transportării victimei XXXXX XXXXX în țara de destinație, a însoțit-o până la Aeroportul Internațional Chișinău și i-a dat instrucțiuni referitor la compania aeriană de unde urma să ridice biletul avia, continuând în așa mod, organizarea transportării victimei în țara de destinație. În aceeași zi, XXXXX XXXXX, acționând conform indicațiilor primite de la Ghencea Virginia, s-a deplasat în Cipru de Nord, unde a fost întâlnită de către o persoană nestabilă de organul de urmărire penală de origine turcă, care *acționând întru realizarea scopului infracțional de înlesnirea practicării prostituției și nu a traficului de ființe umane*, a transportat-o în clubul de noapte „Miss Mi” din or. Lefcoşa, informând-o că în continuare urmează să presteze servicii sexuale contra plata. Constatând înșelarea ei de către Ghencea Virginia, XXXXX XXXXX a refuzat să presteze servicii sexuale contra plată, motiv pentru care a fost reînțoarsă în R. Moldova.

Instanța a reținut că inculpata a solicitat examinarea cauzei în procedură specială, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, invocând că recunoaște în totalitate fapta incriminată în rechizitoriu.

Potrivit procesului verbal de audiere, partea vătămată XXXXX XXXXX a relatat că nu are careva pretenții față de inculpată.

Deoarece probele administrate dovedesc vinovăția inculpatei, acțiunile ei urmează a fi încadrate în baza art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, ca trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea unei persoane, fără consimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială săvârșită prin înșelăciune și prin abuz de poziție de vulnerabilitate.

În conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, că infracțiunea săvârșită face parte din categoria celor grave, că inculpata nu are antecedente penale, este caracterizată pozitiv, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, de atitudinea inculpatei față de cele săvârșite și declarațiile părții vătămate că pretenții față de inculpată nu are, la evidența medicului necrolog și psihiatru nu se află, are o vârstă vârstă tânără, concluzionând că condamnarea cu executare reală a pedepsei ar putea negativ să influențeze scopul urmărit de pedeapsa penală și anume reeducarea persoanei.

Instanța a statuat că o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, este aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege la formarea unei astfel de convingeri. Reieșind din circumstanțele constate, corectarea și reeducarea inculpatei e posibilă fără izolare de societate, prin aplicarea unei pedepse în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal și în limitele sancțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal.

La fel, urmează a lua în considerare că în perioada 07.05.2018 - 06.06.2018 inculpata a fost reținută, fiindu-i aplicată măsură preventivă sub formă de arest preventiv, iar din 06.06.2018-17.08.2018 fiindu-i aplicată măsură preventivă sub formă de arest la domiciliu.

Privind posibilitatea aplicării pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, prevăzută de sancțiunea art. 165 alin. (1) lit. b) și c) Cod penal, dat fiind că inculpata nu ocupă funcții și nu exercită activitate de care s-ar fi folosit la săvârșirea infracțiunii, instanța a ajuns la concluzia, că nu există temei pentru aplicarea acesteia.

3. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Tomița, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatei să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră și cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate în domeniul turistic.

Apelantul a invocat că instanța greșit a ajuns la concluzia, că nu este rațional ca inculpata să execute pedeapsa stabilită și neîntemeiat a aplicat art. 90 Cod penal.

Circumstanțele stabilite de instanță, care au stat în baza aplicării art. 90 Cod penal sunt insuficiente.

La stabilirea pedepsei inculpatei, este necesar de a lua în considerație gradul și caracterul social sporit al infracțiunilor comise, or, corectarea și reeducarea inculpatei nu este posibilă fără izolare de societate.

Mai mult, sancțiunea art. 165 alin. (1) Cod penal prevede în mod obligatoriu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, instanța ignorând acestea cerințe neîntemeiat.

Astfel, instanța de judecată a aplicat pedeapsa fără studierea multilaterală, în deplină măsură și obiectivă, a tuturor circumstanțelor care au o importanță esențială pentru stabilirea mărimii pedepsei.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2018, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțat o nouă hotărâre.

Lui Ghencea Virginia, recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (1) lit. b), c) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa complementară obligatorie - privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul prestării serviciilor turistice pe un termen de 3 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța da apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța de fond corect a luat în considerare că la locul de trai inculpata se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost judecată, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, just prima concluzionând că corectarea și reeducarea ei este posibilă nu doar în condițiile izolării de societate, cu stabilirea unei pedepse minime sub formă de închisoare, în limitele noi stabilite conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, că infracțiunea comisă de face parte din categoria celor intenționate, grave, pentru care legea penală prevede închisoare, stabilindu-i pedeapsă cu închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de fond a ținut cont de scopul și motivele faptei, de personalitatea inculpatei, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, comportamentul ei în timpul și după săvârșirea infracțiunii, toate acestea demonstrând că în privința inculpatei pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal. Așa cum, chiar dacă infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave, la alin. (4) al art. 90 Cod penal nu se regăsesc careva interdicții de aplicabilitate a acestui articol la caz. Mai mult, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, față de cele comise, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei.

Deci, inculpata poate fi pusă pe calea corijării nu doar prin izolare de societate, pedeapsa, care va atinge scopul prevăzut de art. 61 Cod penal, restabilirea echității sociale, ținându-se cont și de faptul că ea a săvârșit o infracțiune prin care se aduce atingeri libertății, onoarei, demnității, vieții și sănătății persoanei, ceea ce contravine grav moralității pe care se întemeiază întreaga societate umană, dar și pe prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de

către inculpată, cât și de alte persoane, pedeapsă principală aplicată fiind una corectă, echitabilă și legală.

Or, instanța de fond corect a conchis și aplicabilitatea prevederilor art. 90 Cod penal, îndreptându-și concluzia formată spre restabilirea echității sociale, corectarea inculpatei, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către ultima, cât și de alte persoane, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală. Toate acestea determinând că la aplicarea pedepsei principale inculpatei, instanța de fond a ținut cont și de faptul că ea a recunoscut vinovăția de cele comise, depunând cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată, se căiește de cele comise, este caracterizată pozitiv.

Totodată, este de reținut că sancțiunea art. 165 alin. (1), lit. b), c) Cod penal, prevede închisoarea de la 6 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani. Astfel, pentru săvârșirea acestei infracțiuni este stabilită pe lângă pedeapsa principală și cea complementară, care este una obligatorie, dar prima instanță a ignorat aceste cerințe și eronat nu a aplicat pedeapsa complementară.

5. Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel în latura aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și dispunerea rejudecării cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că, instanța de fond a stabilit inculpatei neîntemeiat și ilegal suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare.

Traficul de ființe umane, în diversele lui forme, prezintă infracțiuni periculoase, care duc în mod esențial la încălcarea drepturilor și libertăților persoanei.

Pedeapsa aplicată inculpatei nu a fost individualizată în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, or, nu a fost luată în considerație personalitatea inculpatei, gravitatea infracțiunii săvârșite, fiind una gravă conform art. 16 alin. (4) Cod penal, circumstanțele cauzei, atitudinea inculpatei privind fapta infracțională comisă.

Pe toată durata urmăririi penale inculpata *nu a recunoscut vinovăția* și nu s-a căit sincer în cele comise.

Faptul că inculpata se caracterizează pozitiv, nu a influențat-o la comiterea infracțiunii grave de trafic de ființe umane.

Instanța de apel nu a indicat motivele legale ale soluției adoptate referitoare la liberarea de pedeapsa penală prin prisma art. 90 Cod penal.

Or, sancțiunea din art. 165 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 6 la 12 ani, cu privarea de anumite drepturi de la 2 la 5 ani.

Aplicarea aceluiași circumstanțe (legate cu persoana inculpatei, caracteristica acesteia) atât la stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cât și la suspendarea condiționată a executării acesteia, este eronată și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale, altfel, acestor circumstanțe se acordă o dublă valență juridică.

Respectiv, stabilirea pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, nu va contribui la realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale, prevăzute de art. 2 și 61 Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Conform art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt reprezintă stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatei, înăsprind-o la apelul procurorului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de mențiunea din rechizitoriu că: *„circumstanțe ce ar agrava vina învinuitei nu au fost stabilite, cea atenuantă fiind săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani”*, de faptul că inculpata a recunoscut integral vina solicitând judecarea cauzei în procedura simplificată, este caracterizată în exclusivitate pozitiv, nu are antecedente penale, are o vârstă tânără, partea vătămată nu are careva pretenții față de aceasta, cât și de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea

condamnațiilor, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatei în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței

CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța nu a admis o eroare gravă de fapt, care să-i fi afectat soluția, că s-au aplicat inculpatei pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2018, în privința inculpatei Ghencea Virginia XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 26 aprilie 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun